

Azərbaycanın turizm potensialı yüksəlir

Qarabağ və Şərqi Zəngəzur xarici turistlərin ən çox ziyarət etdikləri məkanlardan biri olacaq

Yerləşdiyi coğrafi şərait, zəngin təbiəti, tarixi abidələri və mədəni irsi ilə Azərbaycan yüksək turizm potensialına malik ölkədir. Paytaxt Bakı ilə yanaşı, bölgələrimiz həm yerli, həm də xarici turistlərin diqqətini çəkir. 2020-ci ildən sonra isə turizm məkanlarına Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonları da qatılıb. Vətən müharibəsindən sonra işğaldan azad olunmuş rayonlarda görülən yenidənqurma və bərpa işləri sayəsində hər bir şəhər və kənd öz irsini, mədəniyyətini geri qaytarır.

Qarabağ bölgəsi turizm baxımından geniş imkanlara malikdir. Burada turizmin istənilən növünün yaradılması və inkişafı mümkündür. Elə bu baxımdan Şuşa, Laçın, Xankəndi, Kəlbəcərə təşkil olunan turlar hər kəsin diqqətini cəlb edir. Yerləşdikləri təbii coğrafi şərait bu rayonlarda həm qış, həm də yay turizminin inkişafına imkan verir. Bununla yanaşı, bu ərazilərdə əyləncə, ekoturizm, idman, dağ turizmi, mədəni, sağlamlıq, kənd və s. turizm növlərinin yaradılması mümkündür.

Dağlar qoynunda yerləşən Şuşa tarixi mədəni abidələri ilə turistlərin diqqətini çəkən əsas turizm məkanlarından biridir. Burada turizm üçün yaradılan imkanlar - tikilən hotellər, restoranlar, digər iaşə obyektləri, ən əsası isə Zəfər yolu son bir neçə ildə Şuşanı Azərbaycanın əsas turizm destinasiyalarından birinə çevirib. Eyni zamanda burada keçirilən global əhəmiyyətli tədbirlər də Şuşanı daha çox tanıdıb.

Turizmin inkişafı üçün əsas faktorlardan biri infrastruktur, yol, nəqliyyatın əlçatanlığıdır. Bu baxımdan işğaldan azad olunmuş rayonlara çəkilən yollar gediş-gəlişi asanlaşdırmaqla, daha çox turistin əraziyə maraq göstərməsinə səbəb olur.

Xatırladaq ki, beş il ərzində işğaldan azad olunmuş Füzuli, Zəngilan və Laçında üç hava limanı istifadəyə verilib ki, bu da turizmin əsas komponentlərindən biridir. Belə ki, bu aeroportlar Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun hava qapıları olmaqla xarici turistləri ölkəmizə cəlb edir.

Şuşa ilə yanaşı, Laçında, Kəlbəcərdə, Xankəndidə, Zəngilanda da mehmanxanalar fəaliyyət göstərir. Kəlbəcərdə İstisu sanatoriyası yaradılmaqdadır. Sağlamlıq turizmi bu gün dünyada ən çox inkişaf edən, turistləri cəlb edən turizm növlərindən biridir. Bu baxımdan Kəlbəcərin gələcəkdə əsas turizm məkanlarından biri olacağı şübhəsizdir. Dağlar qoynunda yerləşən Kəlbəcərin təbiəti qış turizminin inkişafına da imkan verəcək.

Azərbaycanın sosial-iqtisadi inkişafına dair beş milli prioritetlərindən biri də iş-

ğaldan azad olunmuş ərazilərə Böyük qayıdışdır. Hazırda bu istiqamətdə işlər görülür və keçmiş məcburi köçkünlər mərhələli şəkildə özəli torpaqlarına qayıdırlar. Böyük qayıdış Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə həyatı canlandırmaqla, həmin rayonların ölkə iqtisadiyyatına reinteqtasiyasını təmin edir ki, bu da turizmin inkişafı baxımından mühüm faktordur.

Şərqi Zəngəzurdə turizm və rekreasiya zonasının yaradılması üzrə işlər davam edir

Dövlət Turizm Agentliyindən sorğumuza cavab olaraq bildirilib ki, Qarabağ bölgəsinin zəngin turizm potensialı bölgənin Azərbaycanın əsas turizm zonalarından birinə çevrilməsinə imkan verir. Orta müddətli dövrdə işğaldan azad edilmiş əraziləri daxili turizm üçün ölçədən etmək və keyfiyyətli turizm destinasiyasına çevirmək, perspektiv imkanlardan effektiv istifadəyə nail olmaq əsas strateji baxış olaraq müəyyənləşdirilib. "Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Proqramı"nın XII məqsədi üzrə "Turizm sektorunun perspektiv inkişaf imkanlarından effektiv istifadəyə nail olmaq"dır. Qeyd edilən məqsəd üzrə Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə turizmin inkişaf etdirilməsi üçün bir sıra istiqamətlər müəyyən olunub. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə strateji çərçivənin müəyyənləşdirilməsi, institusional inkişaf, turizm destinasiyalarının inkişafı, turistlər üçün zəruri infrastruktur layihələrinin icrası, turizm məhsullarının inkişafı, turizm və rekreasiya zonalarının formalaşdırılması, turizm əhəmiyyətli tədbirlərin keçirilməsi, marketinq və kommunikasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi əsas istiqamətlərdir.

Agentlik tərəfindən Kəlbəcər Turizm İnkişaf Konsepsiyası və Xocavənd Turizm İnkişaf Konsepsiyası hazırlanıb. Hazırda Laçın Turizm İnkişaf Konsepsiyası üzərində iş gedir. Laçın rayonunun Zabuxçay

su anbarının ətraf ərazisində, eləcə də Tərtər çayının üzərində yerləşən Sərsəng su anbarı ətrafında turizm infrastrukturunun inkişafı ilə bağlı Dövlət Turizm Agentliyi tərəfindən ilkin konseptual layihə sənədləri hazırlanıb. Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonunda Turizm və rekreasiya zonasının (TRZ) yaradılması üzrə işlər davam etdirilir.

Prezident İlham Əliyevin 15 oktyabr 2023-cü il tarixli Tərtər rayonuna səfəri çərçivəsində Suqovuşan qəsəbəsində istirahət parkının açılışı baş tutub. Şuşa rayonu Daşaltı kəndi, Xocavənd rayonu Tuğ kəndi, Ağdamda Şahbulaq qalası ətrafında turizm infrastrukturunun yaradılması üzrə layihələr isə davam etdirilir.

DTA-dan o da bildirilib ki, ölkəmizin təmsil olunduğu bütün beynəlxalq tədbirlərdə, onlayn platformalarda Qarabağın turizm potensialı ilə bağlı geniş şəkildə marketinq və kommunikasiya tədbirləri keçirilir, beynəlxalq ictimaiyyətə tanıtılır.

Yaxın gələcəkdə Qarabağa turist axını gözlənilir

Turizmin Azərbaycanda prioritet sahələrdən birinə çevrildiyini deyən Milli Məclisin deputatı Göydəniz Qəhrəmanov bildirib ki, bu, ölkəyə valyuta axınını təmin edən sahələrdən biridir. Eyni zamanda yeni iş yerlərinin açılmasına imkan verir. "Ölkə başçısının xüsusi diqqəti nəticəsində Azərbaycana gələn turistlərin sayı ildən-ilə artır və bu istiqamətdə bir çox işlər görülür. Dövlətimiz tərəfindən ölveriş-

li infrastrukturun qurulması daim nəzarətdədir. Azərbaycanda bir çox tanınmış 5 ulduzlu hotellər fəaliyyət göstərir. Bu da onu göstərir ki Azərbaycanda dayanıqlı turizm və böyük perspektivlər var", - deyə o əlavə edib.

Deputat qeyd edib ki, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə də turizmlə bağlı bir çox işlər görülür. Qısa zamanda üç beynəlxalq hava limanının inşası başa çatdırılıb və istifadəyə verilib. Bu yaxınlarda Bakı-Ağdam-Bakı istiqamətində dəmir yolu fəaliyyətə başlayıb. Burada dövlət başçısının birbaşa tapşırığı ilə infrastruktur tam olaraq bərpa olunur.

G.Qəhrəmanov deyib ki, Qarabağ bölgəsinin böyük turizm potensialı var: "Burada həm qış, həm də yay turizm imkanları mövcuddur. Eyni zamanda sağlamlıq turizmi üçün də şərait var. Bu bölgədə infrastrukturun qurulması ilə yanaşı, turizm imkanları nəzərə alınaraq paralel olaraq işlər həyata keçirilir. Bu, o deməkdir ki, yaxın gələcəkdə bu bölgəyə turist axını gözlənilir".

Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə turizmin müxtəlif növləri inkişaf edə bilər

Turizm üzrə ekspert Ceyhun Aşurov qəzetimizə açıqlamasında bildirib ki, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə turizmin inkişafı məsələsi hər zaman aktualdır. Artıq bu istiqamətdə infrastruktur işləri görülür və turizmin müxtəlif növlərinin inkişafı gözlənilir: "Bunun üçün bir sıra sə-

bəblər var. Birincisi, həmin ərazilərdə təhlükəsizlik baxımından minatəmizləmə işləri görülür, tikinti işləri aparılır, eyni zamanda həmin torpaqlarda məskunlaşma həyata keçirilir. Buna paralel olaraq bu ərazilərə turistlərin gəlişi artacaq".

C.Aşurov Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə üç beynəlxalq hava limanının inşası olduğunu xatırladaraq deyib ki, gələcəkdə bu hava limanlarından turistlərin səmərəli istifadə etməsi labüddür.

Ekspert işğaldan azad olunmuş ərazilərdə yaradıla biləcək turizm növlərindən də danışib: "Qarabağ və Şərqi Zəngəzur zəngin təbiətə malikdir. Təbiətinə görə də bu ərazilərdə ekoturizm inkişaf edə bilər. Bundan başqa, tarixi, qış turizmi, sağlamlıq və kənd turizmi, demək olar ki, turizmin bütün növlərinin inkişafı mümkündür. Hazırda həmin ərazilərdə tədbirlərin keçirilməsi gələcəkdə burada bu növ turizmin də inkişafına təkan verəcək".

Deyilənlər də göstərir ki, işğaldan azad olunmuş hər bir şəhər və kənddə turizmin hər bir növünün yaradılması üçün potensial var. Qarabağ və Şərqi Zəngəzur yenidən qurulub, bərpa edildikcə ərazilərdə turizm imkanları da nəzərə alınaraq bu istiqamətdə də dövlət tərəfindən davamlı işlər görülür. Əminliklə demək olar ki, gün gələcək bu yerlər ən gözəl rekreasiya məkanlarından biri olaraq sorğu dünyaya yayılacaq. Beləliklə, Qarabağ və Şərqi Zəngəzur xarici turistlərin səfər etdiyi bölgəyə çevriləcək.

*Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"*